

Anecdòtiques

per

VERUM

EL Dr. N. N., que fins als 40 anys havia exercit la professió en *ruralies*, decidí, per a vigilar l'educació dels seus tres fills, instal·lar-se en una població de les més importants de Catalunya, on, actualment, bo i gaudint d'una merescuda fama, amb penes i treballs pot anar portant, salvant els sotrats i vorejant les fangueres, el *tren* dispendiós de la *Vida-ficció* a què l'obliga el seu títol de Metge i de Senyor.

Treballador incansable, home de gran energia i clar enteniment, auster i amb una moralitat professional que el feien venerable, pare amantíssim dels seus fills, dedicava els moments lliures de la professió—que gairebé mai podien comptar-se per hores— a ensenyar als seus fills el que havia après tant com en els llibres i aules universitàries, com en els grans llibres de la Vida i de la Societat.

Dels tres fills del Dr. N. N. el més gran era una noia i ara estava a punt d'ésser casada. El que seguia en edat era un noi, que volgué cursar la carrera de Medicina—malgrat del molt que el seu pare s'escarrassà a voler fer-li comprendre que no era de les que més satisfaccions i profits produïa i si, en canvi, una de les en què més disgustos i desconsideracions s'hi percaçaven—, i que al cursar-la guiat i vigilat pel seu pare féu amb gran lluïment i feia ara ja dos anys que la exercia en un poble rural de la mateixa Comarca on residia el seu pare, havent de lluitar amb les rànies preocupacions de la gent ignara i el que és pitjor, veient-se embolcallat en les qüestions dels partidismes locals.

Es repetia en ell, el que ja en altres temps havia passat al seu pare.

El més petit de tots cursava el batxillerat i estava a punt d'examinar-se de les assignatures de l'últim curs.

Amb motiu de celebrar-se una data especial en

la vida d'aquella família, els pares i els tres fills es trobaven tots reunits. Dinaren de festa. Tot dinant es parlà de forces coses i molt del poble on el noi gran exercia la medicina.

El pare, com quan el fill gran escollí carrera, volgué començar d'intentar desviar el petit de la de Medicina i, aprofitant l'avinentesa d'estudiar el *batxillerande* ètica, li digué:

Escolta noi, *què diries de les formes de contracta, si en els exàmens et preguntessin sobre aquest tema?*

Contestà l'estudiant: *que són tres i responen a les fórmules següents: do ut des, do ut facies, i facio ut facies*, explicant-ne el significat.

Molt bé, replica el pare, *i no n'hi ha d'altra?*

Rumià i vacilà el fill; i el pare, al cap d'una estona continuà, dient amb l'assentiment del fill gran.

Aquestes són veritablement les fórmules que s'empren correntment. Entre els metges n'hi ha una altra que és la *contracta de conducta* i que hauria de respondre a una fórmula que en llengua d'Horaci tindria de sintetitzar-se: *do ut omnia facies*; puix que la conducta obliga el client a donar en espècie o moneda una quantitat i el metge vé obligat envers el client a prestar-li no solament els serveis facultatius, sinó quant al client li plau exigir-li.

El fill gran, que en altres temps no copsà el per què dels escarrassaments del seu pare, no pogué estar-se de dir:

Efectivament, a mi un aconducat va comminar-me a esborrar-se de la "conducta", si no li comprava les serradures amb què funciona la meua estufa a l'hivern, i, en començar el nou hivern, el carboner va presentar-me igual ultimatum.

Això t'ha passat a tu en dos anys escassos que exerceixes. Doncs jo puc dir-vos, digué el pare, a l'un i a l'altre, que són infinits els casos que